

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 6.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1910.

Leto XXIII.

Angleška na novih potih.

Najznamenitejši dogodek svetovne politike so volitve v angleško državno zbornico, ki so se te dni izvršile. Dozdaj je imela veliko večino liberalna stranka; po volitvah je sama zase v manjšini in samo v zvezi z irskimi poslanci si bo za nekaj časa še mogla ohraniti vlado. Veliko število poslanskih mest je izgubila v volilnem boju, dasi so bile zanjo navidez razmere tako ugodne, kakor še nikdar prej.

Nove volitve so bile zategadelj razpisane, ker gosposka zbornica ni hotela pritrditi proračunu, kakor ga je sklenila poslanska zbornica. V tem proračunu so bili obseženi tudi razni davki, zlasti davek od dedščin. Novi davki so zadevali samo bogate, premožne ljudi; delavskega ljudstva pravzaprav nič ne. Vlada je razpustila zbornico, češ, naj ljudstvo samo razsodi, ali sme proti vsem navadam gosposke zbornice zavreči proračun, ki so ga sklenili izvoljeni poslanci.

Liberalna stranka je imela pri volitvah vlado na svoji strani. Na čelu volilne agitacije so bili ministri sami, ki so v mnogobrojnih shodih razlagali, kako se morajo lordi v gosposki zbornici ponižati. V volilnem boju so tolmačili, kako pravični so davki za premožne in bogate ljudi, delavcem so pa obetali, da se bodo v njihovo varstvo sklenili raznovrstni zakoni.

Vkljub temu je pa angleško ljudstvo v ogromni večini oddalo svoje glasove nasprotnikom. Na vsak način je torej važno vprašanje, kaj je nagnilo angleško ljudstvo, da je takorekoč podrl vladajočo liberalno stranko. Nekoliko je že vplivalo, ker so hoteli liberalci vzeti versko šolo. Dozdaj ima vsa-

ka vera svoje šole ki jih pa mora vzdrževati država. Liberalci so hoteli, naj ima odslej vlada šole v svoji oblasti, in naj bodo tako osnovane, da bodo lahko vanje hodili otroci raznih ver. Te svoje namere pa že prej niso mogli izpeljati in so jo vsled tega opustili, ker je bil med ljudstvom odpor prevelik; zato tudi ob volitvah ni igrala glavne vloge. Pač pa je pglavitni in takorekoč edini vzrok, da so na Angleškem (brez Irske) tako sijajno zmagali konservativci proti liberalcem, ta-le: Konservativci so obetali, da uvedejo varstveno carino, da torej nalože tujemu blagu, ki bi z domačim utegnil tekmovali, na meji primerno davščino, in mu s tem zapro ali vsaj obtežijo pristop čez mejo.

Angleška država ima nad 50 let popolnoma odprte meje. Odkar jih je odprla, in odkar so po drugih državah na tuje žito vpeljali carino, se je angleško pridelovanje žita silno zmanjšalo. Amerika in Rusija je svoje žito uvažala na Angleško po takih cenah, da ni mogel ž njimi tekmovali domači poljedelec. Pri tem se je pa zgodilo nekaj posebnega, kar je tudi za nas zelo poučljivo. Prej so bili na Angleškem mali kmetje skoraj popolnoma propadli. Veliki posestniki so imeli zemljo v rokah. Ko je pridelovanje žita ponehalo, so se pa poljedelci jeli bolj pečati s sadjerejo, z vrtnarstvom, perutninarstvom in mlekarstvom. In tu se je videlo, da mnogo lažje izhaja manjši posestnik, ki sam dela in more vse delo natančno nadzirati, nego veliki, ki tega ne more. Zato je na nekdanjih velikih posevstvih nastalo veliko število manjših, ki so od prejšnjih lastnikov svet kosoma nakupili ali pa ga vzeli v najem. Kmečki stan torej zopet nastaja. Carine pa v novejšem času niso zahtevali poljedelci, marveč tovarnarji.

Odprte meje so sicer uničile pridelovanje žita, kmečkega stanu pa ne, marveč so ga pravzaprav še poživile.

Tovarnarji, zlasti taki, ki se pečajo z železno obrtjo, ki delajo stroje in sploh železno blago, že nekaj časa sem zahtevajo, naj se uvede varstvena carina na meji za tovarniške izdelke. Dokler so bile angleške tovarne prve na svetu, se jim ni bilo treba ničesar bati. Angleškega blaga ni mogel nihče izpodrinuti in za to se niso brigali za tekmovalje drugih držav. Do leta 1850 je Angleško izdelalo nad polovico vsega železa, kar se ga je potrebovalo na svetu, leta 1903 pa samo šestino. Zdaj je še slabše. Angleški rudniki so izrabljeni in polovico železne rude, kar je potrebuje, si mora dovažati iz tujine, zlasti s Španskega. V Ameriki, na Nemškem, pa tudi v Avstriji se je medtem krepko dvignila železna obrt, združila se v mogočne zveze (kartele) in delala ogromne dobičke; na Angleškem je pa hirala in od leta 1907 narašča število delavcev, ki so brez dela. Ti brezposelni delavci, navezani na državne in druge podpore, so predrugačili mišljenje v angleški družbi. Še leta 1906 se ni pri volitvah nobena stranka upala stopiti v volilni boj z zahtevo, naj se uvede carina. Bila bi neusmiljeno propadla. Zdaj je drugače. Delavci so spoznali, da je zanje več vredno, če imajo trajno in zanesljivo delo, nego če se jim sklenejo kakršnekoli postave; manj se tudi boje kakih novih nenaravnostnih davkov, kakor brezposelnosti. Zato so pa šli zdaj po večini s konservativci, zahtevajoč varstvene carine, ki naj obvaruje domačo veliko obrt tuje tekme in jim tako zagotovi stalno delo. Premislimo še enkrat: liberalci so obetal delavskemu ljudstvu zakone v njegovo varstvo proti delodajavcem, zagotavljal jih je,

da uvede nove davke samo za bogatine, rohnol je proti lordom v gosposki zbornici in si odeva ljudski plašč, konservativec je pa obetal varstveno carino, pred katero se je še do nedavna križal vsak Anglež, — in je zmagal. — Mi pravimo samo to-le: Če sme biti tako pameten angleški delavec, da skrbi pred vsem za stalen, enakomeren zaslužek in zato privoli v carino, sme pač tudi naš kmet zahtevati, da si tudi on ohrani reden, stalen zaslužek za svoje delo, in umljivo je, da hoče tudi on, naj se s primerno carino ohrani stalnost cen za tiste reči, ki jih on prodaja.

Deželni zbor kranjski

sprejel je na predlog finančnega odseka glede

preiskavanja mleka na Kranjskem

poročilo upravnega odseka, katerega je zastopal poslanec Povše. O postopanju graških preiskovalcev sem že poročal, ko je bil v razpravi nujni predlog poslanca Jarca. Zoper tako postopanje se je sklenilo:

1. C. kr. vlada se pozivlja, da nemudoma odpravi take sekature.

2. Vlado se pozivlja, da se dá ljubljanskemu preizkuševališču pravico preiskavati živila, ali naj se pa v Ljubljani ustanovi državno preizkuševališče. Ob tej priliki je podal deželni predsednik poročilo, kako se je postopalo ob preiskovanju mleka v loški okolici in da se je res našla nesnaga v mleku ali pa je imelo premalo tolišče. Povedal je tudi, da se vrše pri vladi dogovori, da se dá ljubljanskemu preizkuševališču pravico preiskavati živila. — Povše je odgovoril deželnemu predsedniku, da je pri vsaki mlekarji odgovoren za snago in kakovost mleka dotični mlekar, ki mleko sprejema, ne smejo se pa stranke ustavljati kar na cesti. Dalo se je deželnemu odboru

pooblastilo za dovoljevanje nad 20-odstotnih cestnih doklad

cestnim odborom. Naklade vendar ne smejo znašati več kakor 50 odstotkov.

Poročal je Povše.

Proti postopanju

gozdnega oskrbnika na Bledu

sta nastopila poslanca Piber in Pogachnik. Gozdno oskrbnništvo jako kruto postopa z živinorejci, katerih živina je prestopila meje sveta, ki je last verskega zaklada. Gozdni čuvaji naznanijo vsak najmanjši slučaj. Postopajo krivično. Čuvaji so naznanili 11 krav več, kakor jih je bilo na planini. Pretečeno leto je bilo nad 500 ovadb. Vprašajo: 1. Ali hoče gosp. deželni predsednik pri poljedelskem ministrstvu posredovati, da njemu podrejeni organi ne bodo tako kruto postopali? 2. Ali hoče izposlovati, da bo ministrstvo odpustilo prisojene kazni?

21

Poslanec dekan Lavrenčič

se je potegnil za uravnavo Kamniške Bistrice. Izvajal je: Regulacija Kamniške Bistrice je silno potrebna. Ta v serpentinah in z velikim padcem tekoča reka je že na stotine oralov obdelane zemlje odplavila, naplavila pa vse polno kamenja, gramoza in peska. Struga je na več mestih do 400 in še več metrov široka in voda spodmléja, rije in trga posebno na levem bregu vedno bolj proti hišam. V Ihanu in v Dolu so posamne hiše in vasi v veliki nevarnosti, posebno, ker se je bati, da si izkoplje reka novo strugo. Mnogo škode povzročuje Bistrica sploh na vsem svojem vodotoču, kakor pri Stranjah, pri Kamniku, Duplici, Šmarci, Škrjančem, Jaršah in Domžalah. — Veliki siromaki so kmetovalci, siromaki pa tudi posestniki vodnih naprav, katerih je nad šestdeset, osobito so usmiljenja vredni zadolženi mlinarji in žagarji. Z največjo težavo se pri veliki konkurenci parnih mlinov in žag komaj, komaj vzdržujejo in ne bodo zniogli več velikih stroškov za popraviljanje jezov in kanalov. Skrajni čas je, da se Bistrica uravna, sicer se bodo morali mnogi izseliti, kar bi bilo škoda za deželo in državo, ako bi nju zapustil tako zdrav in čvrst rod. — Za uravnavo je glede stroškov do malega preskrbljeno, država bode prispevala 62%, dežela 30%, drugo je odmerjeno za udeležence. Vsi stroški so proračunjeni na 1,266.000 K. Pri uravnavi naj bi se vpoštevale vse opravičene želje udeležencev, posebno olajšali prispevki, ker so po Bistrici že toliko oškodovani in po suši v zaporednih dveh zadnjih letih in po lanski toči veliko trpeli. Upamo, da se z delom prične že letošnjo jesen, ako se bodo izvršili stavljeni predlogi:

1. Dežela in vlada se pozivlja, da sporazumno z deželnim odborom popravi načrte, da se bo moglo že letos z delom pričeti.

2. Deželni odbor ukreni, da se Ihan in Dol zavarujeta pred neizogibno nesrečo.

Za tem pa pride v razpravo

izpremema ljubljanskega občinskega in volivnega reda,

na katero razpravo je vse radovedno čakalo v Ljubljani, kakor zunaj. Naši so bili radovedni, kako se bodo liberalci branili. Pa Bože mili! Nič ni bilo! Nekaj praznega govorjenja brez glave in jedra. Zato so naši poslanci s temi nasprotniki igraje opravili. — V Ljubljani gospodarijo na magistratu liberalci. Na tisoče ljubljanskega prebivalstva, ki ni liberalnega mišljenja, nima v občinskem svetu nobenega zastopnika. Zato je pa tako žalostno gospodarstvo ondi. To so pokazali tudi s tem, da so v zadnjem času za 10% zvišali občinske naklade. — Ko smo dobili splošno in enako volivno pravico za državni zbor, ko tudi v dež. zbornico vsi volijo, ko je naša stranka preskrbela, da bodo tudi v kmečkih občinah

vsi volili, se vendar za mesto Ljubljano ni mogla napraviti izjema in pustiti liberalno gospodo samo. Tudi v Ljubljani morajo tisti tisoči, ki so doslej v občini brezpravni, dobiti volivno pravico v občinskem svetu. Seveda liberalci nikdar ne bi bili prostovoljno pustili širokim delavskim masam ljubljanskim vstop v mestni svet, ko smo videli, kako strupeno so nasprotovali vsakemu razširjenju volivne pravice za državni in deželni zbor. Ta gospoda je najraje sama, a to je v škodo našega glavnega mesta in prebivalstva. Naša stranka, ki se je s tolikim navdušenjem in vztrajnostjo borila za razširjenje volivne pravice, je morala tudi za Ljubljano izvojevati ta boj. — Sedaj, ko je v dež. zboru dovolj močna je sestavila nov načrt volivnega reda za Ljubljano. In načrt liberalcem ni všeč, ker čutijo, da bodo s sprejetjem tega načrta odprta vrata v mestni občinski svet tudi drugim strankam, in da bodo ravno pri tistih vratih sedanji liberalci ven šli.

Posl. Jarc je v svojem uvodnem govoru povdarjal: Potreba preosnove volivnega reda je tudi za Ljubljano nujna. Po sedanjem volivnem redu je volivcev 5050, med njimi nad 1000 žensk, a v splošni kuriji je bilo 7664 volivcev. Nad 3000 je v Ljubljani polnoletnih državljanov, ki nimajo volivne pravice v občinski svet. Vsi sloji so interesirani pri obč. upravi. Volilo se bo osebno. Volile bodo osebno tudi ženske na posebnih voliščih. — Volilo se bo na nedeljo od 10. ure dop. do 4. ure pop. Volilo se bo v vse razrede na en dan. Volitev bo tajna. Glasovnice se bodo oddajale v kuverti. — Vsak bo moral iti volit, zato se je uveljavila volivna dolžnost. Volilo se bo v treh razredih. V I. razredu bo volilo $\frac{2}{3}$ davkoplačevalcev, v II. razredu $\frac{1}{3}$ in v III. razredu bodo volili davkoplačevalci z nedavkoplačevalci skupaj. — Vpelje se proporen način izvolitve. V vsakem razredu bo izvoljeno 15. Stranka, ki bo združila na svoje kandidate par sto glasov, bo dobila sorazmerno zastopstvo. To bo omogočilo, da bodo vse stranke zastopane na magistratu. Tak način volitve je izmed sedanjih načinov še najbolj pravičen. Od nasprotnikov se je oglašil prvi dr. Triller. Iz njegovega govora je odmevalo:

Vlada pomagaj nam, otmi nas!

Večina zbornice hoče zatreti avtonomijo ljubljanske občine. Prezirajo nas! Volivni red za mesto nam hočeje vsiliti, katero pravico ima samo cesar. Za državni in deželni zbor je pač umešten proporen način volitve, a ne za mestni svet. Posavci ne bi smeli voliti v Ljubljani. Liberalna stranka take reforme ne more sprejeti. (Je vseeno! Op. poroč.)

Nemec dr. Eger

je očital liberalcem, ker se spotikajo, ker bo mogoče prišel kak Nemec v občinski svet. Gospodje od narodno-na-

predne stranke, Vi ste podpisali dogovor, po katerem bi bili prišli nemški zastopniki v občinski svet. Zakaj se sedaj pohujšujete? Slabše v Ljubljani kakor je sedaj, tudi potem ne bo, ko bo nov volivni red.

Ganglu ni bilo všeč, ker določa načrt postavbe triletno bivanje v Ljubljani za pravico izvrševanja volitve. Silno razburjeni so bili liberalci, ko je

dr. Pegan,

neusmiljeno bičal gospodarstvo ljubljanskega mesta. Ravno to gospodarstvo kriči po izpremembi volivnega reda. — Proti liberalcem: Vi ste obljubili Nemcem zastopstvo v občinskem svetu. Tudi če jih pride par notri, ne bodo izpremenili lica ljubljanskega mesta. Malo narodnostnega prepira v mestni svetovalnici ne bo nič škodilo. To bo nas šele nekoliko osvežilo. Boja z Nemci se ne bojimo. Liberalcem bo vsaka še tako majhna izprememba volivnega reda škodila. Opozicija, ki jo imate sedaj v mestni zbornici, stori samo to, kar ji dovolite. Naštel je mnogo stvari, ki kažejo slabo gospodarstvo občine.

Jamranje dr. Oražna.

Slovenska ljudska stranka nas k stenit pritiska. (Priatelj! Odmakni se! Op. stavca.) Iz sovraštva do naše stranke ste napravili načrt volivnega reda za Ljubljano. Učiteljev se nočete usmiliti, ker niso v vaši stranki. Vi blatite upravo ljubljanskega mesta. Sicer pa pride dan, ko sedanja večina izgine s površja. (Takrat bo tudi dr. Oražen popolnoma izginjen! Opomba poroč.) Dr. Novak se je kregal z dr. Peganom, ker je tako neusmiljeno raztrgal liberalno gospodarstvo Ljubljane.

Sam!

S to zavestjo se je vzdignil dr. Tavčar in je podal izjavo zaradi zveze z Nemci. Povedal je, da se njemu nič nevarnega ne zdi, ako pride par Nemcev v občinski svet. Za bivšo zvezo z Nemci je pa sam odgovoren. Po njegovem mnenju je bila potrebna in je imela »antiklerikalna« značaj. Zaradi tega je prebil še dovolj udarcev tudi od svoje stranke.

Dr. Šusteršič

Se je v svojem govoru pečal z nasprotniki, ki so h stvari jako malo govorili. Naša stranka hoče uveljaviti svoja politična in demokratična načela tudi v Ljubljani! Načela, ki nas pri tej reformi vodijo, so ista, ki so nas vodila takrat, ko smo izpreminjali občinski volivni red. Reforma vam ni všeč, ker nismo vprašali za mnenje mestne občine. Nam je avtonomija vsake občine sveta.

Ako pa misli dr. Triller, da je naš trgovec zadovoljen, ako ga zastopa liberalni trgovec v občinskem svetu, se moti. Takih kuratorjev naša stranka ne mara! Nemcem ne delamo nobenih koncesij. Ako imajo liberalci res večino med prebivalstvom, boste imeli

večino v občinskem svetu tudi po novi reformi. Lepše bi bilo, da bi se bile zaradi volivne reforme stranke med seboj pomenile, a žal! Liberalna stranka se ni hotela pravočasno spustiti v kaka pogajanja. Sicer pa se spuščamo le v dogovore, ki načelom S. L. S. ne nasprotujejo. (Burno pritrdjevanje.) Po tem govoru se je vršila kratka podrobna razprava. In potem je bil načrt zakona sprejet.

Ta reforma, ako bo od cesarja potrjena, bo podrla zadnjo in največjo trdnjavo liberalizma na Kranjskem. Lepši dnovi prisijejo tudi beli Ljubljani!

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

O izpremembi vlade krožijo po listih najrazličnejše vesti, dasi se o njej ne more reči še prav nič gotovega. Bienenrthu se ne mudi nikamor, in kakor je videti, je pričakoval, kako se bodo razvile stvari v češkem deželnem zboru. Nemcem je očitno več na tem, da vzdrže svojo krivično večino v vladi, kakor da dosežejo narodno avtonomijo na Češkem. To je seveda tudi kaj lahko umevno, ker se jim na Češkem nikakor ne godi taka krivica, kot vedno vpijejo. Seveda jim sedaj tudi obstrukcija v češkem deželnem zboru ne bo nič pomagala, ker so Slovani dovolj močni, da dosežejo svoje pravice in odbijejo nemške nakane v državnem zboru tudi brez obstrukcije. Pogajanja glede izpremembe vlade se prično še ta teden. Nemci nasprotujejo čisto uradniškemu ministru; zlasti se boje, da bi morali iti od vladne mize njihovi ljubljenci, predvsem seveda Schreiner. Ljudi, ki bi bili sposobni storiti več narodnih krivic, kot so jih storili sedanji ministri, bo morda res težko dobiti, dasi Nemci za take ljudi niso nikoli preveč v zadregi. Vlada je najbolj v zadregi vsled zahteve Jugoslovancev po primerenem zastopstvu v vladi. Prizadevala si je sprijazniti Čeha in Nemce, a poizkusi so se ponesrečili vsled pretiranih zahtev. Tako je šlo zopet po vodi upanje, da bo mogoče razdvojiti Čeha in Jugoslovane in poslednje osamiti. Čehi so tudi pripravljeni odstopiti Jugoslovanom poljedelsko ministristvo, a v narodnostno pa zahtevajo ministristvo za javna dela. Tudi krščanski socialci temu načrtu niso odločno nasprotni, kar posebno jezi nemške nacionalce. Pogajanja se morajo seveda kmalu začeti, ker nameravajo sklicati državni zbor že 22. ali 25. februarja. Na dnevnem redu bodo pred vsem vojaški novinci. Po Veliki noči pride v razpravo finančni načrt in izprememba zborničnega poslovnika.

OGRSKO.

Khuen je obljuboval Mažarom narodne pridobitve, o katerih dosedaj

sploh ni bilo mogoče misliti. Sedaj pa ni o njih ne duha ne sluha. Volivna reforma, ki jo Hedervary obeta, je samo pesek v oči, da bi pri volitvah lažje pritisknil ob zid Košuta in Justha. Drugače si ni mogoče razlagati njegove zveze z najhujšima nasprotnikoma volivne reforme, Tiszo in Andrássyjem. Z njima hoče sedaj napraviti novo stranko. Tej stranki in s tem seveda tudi sebi bi pomagal pri volitvah do zmage z nasiljem in drugimi umazanimi sredstvi, ki jih je zmožen le on. Volivno reformo bi pa potem zopet odpravil, kot prejšnja vlada, in če bi jo bil ravno primoran izpeljati, bi pa že gledal, da bodo nemažarske narodnosti v parlamentu še slabše zastopane, kot dosedaj. Košut, kateremu bi stalna ločitev od vladnega korita dela neznansko hudo, se je sedaj baje Hedervaryju že ponudil, da ga podpira do gotove meje. Justh se zato sedaj namerava zvezati z vsemi, ki bi bili pripravljeni nasprotovati novi vladni večini. Srbski radikalci so že sklenili, da se mu pridružijo.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Nemci so še vedno tega mnenja, da so nek narod višje vrste, za katerega veljajo druge pravice, kot za ostale narode v državi. Na Koroškem in Štajerskem pritiskajo Slovence na vnebovpijoč način in jim ne dovoli najenostavnejših in najbolj naravnih pravic. Na Češkem pa, kjer so sami v manjšini, zahtevajo zase samostojno narodno upravo. Pa še s tem niso zadovoljni. Zahtevajo namreč, da se o teh njihovih zahtevah razpravlja na prvem mestu, potem šele o proračunu in drugih stvareh, ki so v korist celi deželi. Tega jim Čehi seveda niso mogli dovoliti, ker so že itak dosti žrtvovali, ker so pustili, da se o nemških željah sploh razpravlja. Postava, ki jo zahtevajo Nemci in vlada, je namreč neka izjema v državi, ker ni v nobeni drugi deželi podobne postave v varstvo narodnih manjšin. Še več, po drugih deželah se celo sklepajo postave proti manjšinam, kot so zakoni, ki so jih sklenili v jeseni takozvani nemški deželni zbori, in kot je postava Kolisko, ki je naperjena zlasti proti Čehom in so jo v zadnjem času nemški nacionalci zopet poizkušali uresničiti. Ker se torej ni ugodilo Nemcem, da bi se bili postavili na prvo mesto dnevnega reda jezikovni zakonski načrti, so pričeli obstrukcijo. Ker češki deželni zbor še nima takega poslovnika, da bi onemogočil obstrukcijo, bo zasedanje skoraj gotovo zaključeno, ker bodo pogajanja vsled nemške trmo glavnosti gotovo brezuspešna. Nad slovansko obstrukcijo v državnem zboru so Nemci kar besneli, njim pa naj bode dovoljeno vse. Toda čisto gotovo bodo prav kmalu prisiljeni peti: »Pa ta pesem je preč . . .« Za to nam je porok tudi odločni nastop slovenskih poslancev

V ŠTAJERSKEM DEŽELNEM ZBORU.

Nestrpni nemški nacionalci so bili pričeli kaj nevarno igro z zastopniki

slovenskega ljudstva, ki tvori tretjino štajerskega prebivalstva. Sklenili so, da ne dovolijo za slovenski del dežele niti vinarja, odklanjajo slovenske predloge in jih niso pustili v odseke. Tudi v odsekih so se vedli do Slovencev skrajno izzivajoče in žaljivo, tako da je bilo slovenskim poslancem vsako delo onemogočeno. Nemci so nameravali spraviti kolikor hitro mogoče proračun pod streho, potem bi pa bili prišli na vrsto razni protislovenski predlogi, med drugimi tudi Wastianov o preureditvi deželne šolskega sveta. Slovenci so bili torej prisiljeni že v proračunski razpravi poseči vmes, če so hoteli preprečiti pretečo nevarnost. Zato so pričeli dopovedovati nemškim buticam bolj obširno, da si ne puste kratiti pravic, ki jih imajo kot zastopniki slovenskega ljudstva v deželni zboru. Nacionalcem so kar divjali in si niso znali pomagati drugače kot z najnesramnejšimi žalitvami Slovencev. Zahtevali so, da Slovenci opuste brez-pogojno svojo obstrukcijo. Nameravali so z dolgimi sejami ubiti obstrukcijo in rešiti proračun. Pa zapustili so jih lastni voditelji, ki so se pričeli pogajati s Slovenci. Gotovo je, da bodo nacionalcem izgubili igro, ker tudi krščanski socialci obsojajo njihovo divjanje in so izjavili, da o preureditvi deželne šolskega sveta v Wastianovem smislu ne more biti govora, in tudi glede spora med Celjem in okoliškimi občinami stoje krščanski socialci na stališču, da se mora varovati avtonomija kmečkih občin. Slovenski poslanci so pa dali s svojim nastopom temeljit pouk onim, ki se tako trudijo za mir med Nemci in Čehi, da je njihovo prizadevanje polovično delo, ki ne bo spravilo državnega voza v pravi tir, ker so v Avstriji še drugi narodi, katerim se gode večje krivice, kot Nemcem na Češkem, in ki so pripravljeni braniti svoje pravice do skrajnosti.

HRVAŠKO.

Niso še minula štiri leta, ko so slavili Hrvati zmago nad mažaronsko »narodno« stranko tako, kot znajo samo Hrvati in nihče drug pod božjim solncem. Srbsko-hrvaška koalicija si je pripisovala zasluge, da je oprostila Hrvaško more, ki jo je tlačila dolgo vrsto let. Toda v štirih letih se je marsikaj izpremenilo. Vkljub vsem izpremembam pa je vendar vsakega iznenadila vest, da je koalicija ponudila zvezo Khuenu, ki je dvajset let tlačil Hrvate in je padel le vsled tega, ker je Košut izrinil njegove zaveznike iz ogrske vlade. Hrvaški politiki so se bili takrat prodali Košutu za to, da so dobili vlado. Ker jih je Košut s svojo naredbo glede mažarskega službenega jezika na »eleznicah« prisilil, da so zapustili njega in vlado in pričeli »ustavni boj« proti Mažarom, je koalicija z vso silo pobijala Raucha, ki je njene pristaše odri-nil od vladnega korita. Na tistem se je pa pogajala z Wekerlom, ki je bil pripravljen dati jim ustavnih in gospodarskih ugodnosti, samo one železni-

ške pragmatike ni hotel popustiti. Koalicija pa teh pogojev ni hotela sprejeti, ker je smatrala Košutovo naredbo za protustavno. Toda sedaj se je zvezala s Hedervaryjem, ki je izjavil v parlamentu, da bo rešil hrvaško vprašanje »v soglasju z interesi mažarske države«. Pogoji te kupčije s Khuenom so za koalicijo prav sramotni. Dosegla ni nič drugega, kot da je Rauch padel, do vlade pa ne pride. Pomagati mora pri dopolnilnih volitvah pristašem stare »narodne« stranke do mandatov, onim ljudem, ki jih je zmerjala pred štirimi leti s »crknjenimi mrcinami«. Posledica tega ostudnega barantanja pa je, da pridejo na Hrvaškem mažaroni zopet do vlade, ban pa postane bivši hrvaški minister pl. Tomašič, ki je odpadel k pravoslavju in je prvi nekatoličan na hrvaškem banskem sedežu. Železniška pragmatika ostane, kakor je. To je torej sad borbe proti Mažarom. Pomniti je, da vodijo koalicijo liberalci, ki so zopet pokazali, kako osrečujoča je liberalna politika, ki je vse prej, kot borba za ljudske koristi. Povsod enako: na Kranjskem zveza z Nemci, na Hrvaškem z mažaroni, samo da so pri koritu.

ANGLEŠKO.

Pri volitvah so liberalci toliko napredovali, da je proračun, zaradi katerega se je bil boj začel, že zagotovljen. Gosposke zbornice seveda ne bo mogoče izpremeniti, kot so nameravali liberalci. Sedaj se že dela na to, da bi se zblížali konservativci in zmernejši liberalci.

LISTEK

Skrivnost najdenke.

Povest. — Spisal Reimmichl.

(Dalje.)

Grofica medtem ni niti slutila, da je poslal oče Lokarju drugo pismo in osem tisočakov za njeno vzgojo in da je Lokar vrnil denar in s tem grofa še občutnejše razžalil. Ni čuda, da je grof danes postal skoraj osoren, ko mu je hčerka vnovič pričela govoriti o medsebojnem zblízanju z možem.

»Marietta,« je dejal užaljen, »zdi se mi, da me zelo malo ljubiš, ko govoriš neprestano o drugem... Dvajset let in še dalj sem moral prebiti brez tebe — in zdaj, ko bi se rad veselil kratke družinske sreče, ti postajam že nadležen!«

»Oče, dragi oče,« je odgovorila preplašeno, »ne govori tako trdo! Ljubim te, srčno ljubim! Zadovoljna, presrečna sem, da imam zopet tebe, in te ne zapustim nikoli — nikdar več... Toda imam tudi druge dolžnosti, ki mi morajo biti svete... saj veš, da sem omožena!«

»Zdaj si ločena, ljubo dete, in to pomeni ravno toliko kakor prosta!«

»Vzrok najine ločitve je minul, od kar je skrivnost odkrita.«

»Ločitev traja tako dolgo, dokler ni sporazumljenja. On te je pognal od hiše, on naj te poprosi sprave! Sicer pa je njegovo hladno in brezbržno vedenje do tebe lahko nov povod za trajno ločitev.«

»Ali se še vedno ni odzval tvojemu pismenemu obvestilu, ko si mu sporočil, kaj je bilo pravzaprav vzrok najine nesreče?«

»Ne,« je odvrnil grof; povedal je resnico. Kljub temu se mu je tresel glas, ko je izpregovoril to besedico. Hči je žalostno povsila glavicu.

»Čuj, ti si grofica Borghetti,« je nadaljeval oče čez nekaj časa, »starega, plemenitega rodu! On, navaden kmet, ti je nakopal žalost in ponižanje! Meni da ne boš zdaj lazila za njim ter poljubovala njegovih krivičnih rok...«

»Ne, nikoli! Poniža naj se in naj me prosi odpuščanja!« je odgovorila strastno. Razvnela se je in ženska kljubovalnost ji je švignila iz oči.

»Pametna beseda! Čez leto dni bo nemara krotek kakor jagnje in bo ponižno skakljal za teboj... Marietta, na zimo odideva v Italijo, videti moraš naš rojstni grad, videti širni svet in njegovo lepoto... Potovanje te poživí, razveseli ti srce...«

»Toda, oče,« je dejala grofica v skrbeh, »čaka me težka ura, ki bi jo najrajša prebila doma... Veš, da ne smem otroku vzeti očeta.«

»Jaz mu bom oče, Marietta!«

»Moj Bog, ali naj možu prikrijem?«

»Ni treba! — Toda za kazem, ker te je tako sramotno pognal iz hiše, naj ne okusi sreče, da bi bil prvi nazvan z imenom oče... Ta čas naj mre od kesanja in koprnenja, in ko se vrneva na pomlad semkaj, bo krotek in vdan, da se boš čudila... Verjemi mi!«

Vesela in prešerna zadovoljnost je zasijala v obeh lepe grofice. Ljubeznivo je segla očetu v roko in odšla ob njegovi strani na cvetoči, rožnati vrt.

Iz palače grofa Borghetti je dan na dan proti večeru zadrdrala bliščeča kočija, pred katero sta tekala dva prekrasna vranca. Meščani so postajali ter povpraševali drug drugega o nenavadno zali gospe, ki je sedela ob strani starega plemenitaša. Grofica Marietta je zrla v svet dostojanstveno in milostljivo kakor kaka vladarica; srce ji je prekipevalo od sreče, ko je videla kroginkrog toliko občudovanja, toliko tihe zavisti. Nekega dne — bilo je sredi oktobra — sta pridirjala iskra vranca s svojo sijajno vprego po glavni cesti mimo gostilne »Pri zvezdi«. Tedaj je v gostilniški sobi šinil neki človek bliskoma od mize in stekel proti oknu; kakor okamenel, ves trd od nepričakovane iznenadenja, je spremljal mož z očmi gosposki voz, dokler ni zdrknil mimo vogala. Nato se je okrenil proti natakari in je vprašal s tresočim glasom:

»Kam pa se pelje ta gospoda?«

»O — to je grof Borghetti in njegova hčerka; ni še dolgo, odkar se je vrnila k očetu,« je odgovorila mladenka nekoliko začudeno. »Čez pol ure se navadno vračata po isti poti.« Tujec je umolknil, plačal in odšel ves razburjen iz gostilne. Pohajkoval je nekaj časa po cesti gorindol, slednjič pa je nameril svoje korake proti tisti strani, kamor je poprej izginila grofovska kočija. Mož ni bil nihče drugi nego France, mladi Lokar.

Ko je France dospel malone iz mesta, je krenil isto pot nazaj. Že se je bližal znani gostilni, ko začuje iz daljave lahen peket konjskih kopit. Naglo se je ozrl, ali že sta šinila mimo njega: njegova žena in stari grof. Grofica je imela oči uprte na drugo stran ceste, zato ni opazila svojega moža. Toda vkljub temu se je zdelo Lokarju, da so obstale njene oči za hip na njem in da so ji pri tem lica močno pordela. Ni se mogel geniti z mesta, zastala mu je sapa in zenica so se mu razširile, tako mu je vzkipele srce, ko je videl mamljivo lepoto svoje Tilke. Svečano in mirno kakor kraljica je sedela ob očetovi strani in milosten smehljal ji je igral na rožnatih ustnah. Zdaj jo je videl France na lastne oči v njenem novem stanu, videl v sijaju gosposkega razkošja, a zdaj je tudi spoznal jasneje kakor kdaj poprej, da loči njuna srca globok, nedosežen prepad. Ta dan se mu je še huje zajedla stara bôl v srce

in potrj je stopal proti domu. — Po štirinajstih dnevih se je napotil vnovič v Gorico in tedaj ga je iznenadila bridka novica, da je odpotoval grof Borghetti s svojo hčerko v Italijo, kjer namerava prebiti celo zimo. Torej brez slovesa, brez najmanjšega obvestila! — To je bilo zanj dovolj jasno znamenje, da Tilka ničesar več ne želi od svojega moža. Ali naj torej ničesar več ne pričakuje od nje? Ali je izgubil vse pravice do svoje žene? — Odslej je živel Lokar še bolj osamljen in zapuščen; ogibal se je sosedov, posedal v izbi in se zatapljal v svojo nesrečo. Ob novem letu pa mu je došlo iz Italije pisemce, s katerim mu je grof naznanil, da je njegova hčerka, grofica Marietta, v mestu Florenci povila čvrstega dečka, kateremu so pri krstu nadeli grofovo ime: Lorenzo. Lokarja je zaskrbelele v dnu duše; grenka solza mu je kanila na lice in dejal je v svoji žalosti:

»Moj otrok! Moj lastni otrok! Pa nima niti mojega imena... Vse bi bil dal, samo da bi bil dobil svojega otroka!«

Šel je v mesto in je dolgo, dolgo govoril s sodnikom; toda na večer se je vračal še bolj žalosten, kakor je bil odšel z doma...

VI.

Pomlad se je zbudila v solnčni Goriski ter je odela hrib in dol s svojimi božjimi darovi. Polja in travnike, loze

in dobrove, vse je ovenčala z bogatim cvetjem. Sveže in mlado življenje je klilo iz prebujenih tal, klilo iz drevja in grmičja, rajalo po gorkem ozračju. Tudi človeška srca so čutila veselo izpremembro in se radovala svojega pomlajenja. Samo k Lokarju na Zlato brdo ni dahnila pomlad, ni posijalo oživljajoče pomladno solnce. Tiho in potrto so opravljali posli svoja dela, dočim je gospodar po cele dneve prežedel v izbi in samoval ob zastrtih oknih. Tupatam je namignil sosed sosedu, da na Lokarjevini ne more biti vse v redu, zlasti pri čmernem gospodarju, ki je pričel zadnji čas uprav samostansko življenje. O Lokarici pa so krožile po soseski najrazličnejše, deloma popolnoma si nasprotujoče govorice. Govorilo se je, da se je Tilka poročila pred državnim uradnikom s tujim knezom ter nato odpotovala v Ameriko; da je našla bogato službo v neki ugledni rodbini ter odšla z gospodo vred v Italijo; da jo je nepoznan grof vzel za svojo hčerko, ker je bila zelo podobna njegovi lastni hčerki, in tako naprej brez konca in kraja. Bili so celo ljudje, ki so trdili popolnoma resno, da so jo videli v Gorici, ko se je vozila v družbi bogatega grofa, seveda gosposka in popolnoma izpremenjena. — Tako se je ugrabalo semintja, dokler ni prišla čista resnica na dan; prišla pa je po potepuhu Joštu.

(Dalje prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

† **Duhovni svetnik č. g. Janez Podboj.** Pretresljiva vest nam je došla iz Novega mesta: Prezaslužni gospod duhovni svetnik č. g. Janez Podboj je dne 6. februarja ob 4. uri popoldne umrl v kandijski bolnici. Rojen je bil pokojnik dne 17. decembra 1848 v Ribnici, kjer se je tudi šolal pod Rakteljem, nato pa nekaj časa v Kočevju, ko je bil tam šolski voditelj lani umrli šentjakobski župnik v Ljubljani, častni kanonik in prelat Janez Rozman. Latinske šole in bogoslovje je dovršil v Ljubljani. V mašnika je bil posvečen 30. julija 1872., slovesno je obhajal novo mašo v Ribnici 19. avgusta 1872. Bil je kaplan v Vipavi, v Logatcu, v Št. Vidu pri Zatičini, v Slavini, kot ekspozit v Št. Petru v slavinski fari. Od tam je šel za župnika v Planino od jeseni 1888. do jeseni 1902. Ker ga je napadalo, kakor rajnega očeta, pogostoma trganje po udih, je prosil za izpraznjeno župnijo Toplice na Dolenjskem, da bi se mogel lažje zdraviti. V Toplicah je deloval samo šest let in pol. Ker so ga zapuščale moči, je stopil v pokoj 1. maja 1909. Od tedaj je preži-

vel nekaj časa v morski kopeli v Iki pri Voloski, nekaj časa poleti pa pri prijatelju Janezu Kljunu, župniku v Spodnjem Tuhinju, zadnje mesece pa v Kandiji pri Novem mestu, kjer ga je smrt rešila hudih muk. Delo, neumorno delo v cerkvi, v šoli, na shodih, v časopisju, je bilo pokojnikovo življenje. — Truplo preblagega pokojnika so prepeljali v torek, dne 8. februarja v Ribnico in ga naslednji dan dopoldne ob 10. uri ob navzočnosti velikega števila vernikov na ondotnem pokopališču položili v hladni grob. Naj počiva v miru!

Čudne pojme o društvih imajo liberalci. Preteklo nedeljo se je ustanovilo izobraževalno društvo za Stepanjovas in Hrušico. »Slovenski Narod«, znan zaščitnik nedolžnosti, je takoj v strahu in piše: Namen društvu je dati mladini priložnost shajati se zvečer ob poznih urah v društvu in izven društvenih prostorov. — Tako si mislijo liberalci delo v društvih. Kako je delovanje v naših društvih, ni treba šele zagovora, ker je poznamo, a to namigavanje v »Narodu« vzbuja nehote misli, kakšno mora biti v resnici počenjejanje

v liberalnih društvih. Resen opomin zlasti starišem, da se dobro premislijo, predno puste svoje otroke takim tičem v roke.

Dejanje sv. Detinstva ima, kakor znano, namen podpirati katoliške misijone. Kakor povzamemo iz letnega poročila, trpe ravno katoliške misijonske postaje velikokrat na pomanjkanju, dočim prihajajo krivoverskim agitatorjem velike vsote od njihovih društev in držav. Kaj je pač primernejšega vzbuditi v otroku ljubezen za razširjenje sv. cerkve kakor »Dejanje sv. Detinstva«. Ker »Narod« ne more trpeti prav ničesar, kar zadeva sveto cerkev, se je tudi v to nedolžno bratovščino obregnil in očita, da duhovniki v razširjenjem te družbe otrokom izvajljajo denar. V podlosti so liberalci res neprekosljivi.

Zaplemba narodnega kolk. Zadnjič smo naznanili, da je zaplenjen narodni kolek z napisom 20. septembra 1908. Sedaj pa je državno pravdnitvo zaplenilo tudi narodni kolek, opremljen s slovenskimi barvami in z napisom »Ptuj«. Ta kolek se vsled zaplembe ne sme več prilepljati na pisma in raz-

glednice, ker bodo poštni uradi zaplenili vse pošiljke, ki bodo nosile kate-rega izmed omenjenih kolekov.

Srebrna poroka. V ponedeljek, dne 7. februarja, je obhajal v Borovnici srebrno poroko gospod deželni poslanec Anton Kobi s svojo soprogo gospo Frančiško rojeno Žitnik. Na mnoga leta!

Prednica karmelitskega samostana umrla. Na Selu pri Ljubljani je umrla prednica karmelitskega samostana Marija Terezija Mozelj.

Nagloma je umrl v Ljubljani splošno znani grof Albert Lichtenberg, 62 let star. Dopoldne je čital še časopise, ob 11. uri je šel obiskat svojo hčer, kjer ga je zadela kap.

Šest novih torpedovk je izgotovila za našo mornarico ladjedelnica svetega Marka. Torpedovke imajo hitrost 28 do 29 morskih milj v eni uri.

Slovenski frančiškani. Zelo lepo se razvija slovenska frančiškanska provincija sv. Križa pod vodstvom P. Placida. Pri Ljubljani se je ustanovila frančiškanska fara, katero v duhovnem kakor socialnem oziru vzgledno vodijo očetje frančiškani. V Afriki delujeta med Slovenci P. Benigen in P. Evgen. V Aziji sta neumorno delavna P. Baptista in P. Veseljo kot apostolska misijonarja med Kitajci. V Ameriki deluje že več let P. Kazimir. Sedaj se je nekaj časa mudil v domovini, a se vrnil že zopet nazaj. Z njim je šel tudi P. Salezij. Novijorški škof jim je dal župnijo sv. Mihaela v Rokland, kjer bodo ustanovili prvi slovenski samostan. Dalje je naprosil celovski škof, naj li prevzeli frančiškani slovečo božjo pot na sv. Višarjih. Na Koroško sta doslej odšla P. Adolf Čadež in P. Kerubin Tušek. Tudi v narodnem oziru moremo upati koristiti od oo. frančiškanov na Koroškem.

Zmaga S. L. S. v Črnomlju. Pri občinskih volitvah v Črnomlju je v drugem in tretjem razredu zmagala S. L. S.

Velika nesreča. Dne 28. januarja je Franc Uranič iz Trstenika nakladal hlode, poleg pa so drvarji sekali smreke. Kar naenkrat pade dolga smreka ravno na Uraničevo kobilu. Žival, vredna 600 kron, je bila takoj razmesarjena. Sreča, da se Uraniču, ki je stal zraven, ni nič zgodilo.

Kolke treba menjati. Do 31. marca t. l. je treba zamenjati vse stare kolke (štemple), ker od tedaj naprej zgubijo svojo veljavo.

Sava narašča vsled zadnjih povodenj. Narastla je Sava na Hrvatskem tako, da so morali marsikje zapustiti hiše, ki so bile v nevarnosti, da jih Sava preplavi.

Ponesrečen sprevodnik. V Logatcu so padli pri skladanju sprevodniku Jožefu Drogeniku zaboji na križ ter ga tako poškodovali, da so ga morali odpeljati v bolnišnico v Ljubljani.

Poskušen rop. Dne 24. januarja se je vračal nek posestnik z vozom iz Save v Lesce. Med potom sta ga nasko-

čila dva tuja človeka in ga skušala oropati, kar se jima pa ni posrečilo, ker je bil napaden toliko hladnokrven, da se je ubranil.

Smrtna žetev. Na Raki je umrl dne 2. svečana 89 let stari Kaspar Mavrar; v šentrupertske župniji so umrli: Jožef Anžiček iz Straže, Marija Lušina iz Kostanjevice, pa tisti fant, ki so ga na sv. Štefana dan na Bistrici pobili. — V Idriji se je ponesrečil Filip Vidmar; izpodrsnilo mu je, padel je na železniški tir, voz ga je premečkal tako, da je kmalu nato moral v rudarski bolnišnici umreti.

Živinorejski in mlekarški tečaj priredi ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu v torek in sredo, dne 22. in 23. februarja t. l. Namen tečaja je izboljšanje kravjereje v zvezi z mlekarstvom. Na sporedu so sledeča predavanja: V torek, dne 22. februarja. Od 9. do 11. ure dopoldne: Vrednost kravjereje. Odbiranje molznih krav. Raba krav za plem. Krmljenje krav. Od 2. do 4. popol.: Strežba molznih krav. Molža. Stroški kravjereje. V sredo, dne 23. februarja. Od 9. do 11. ure dopoldne: Prodaja mleka. Ravnanje z mlekom. Lastnosti mleka. Napake in pomanjkljivosti mleka. Mlečna posoda. Popoldne od 2. do 4. ure: Prodaja smetane in surovega masla. Posnemanje. Naprava surovega masla. Napake surovega masla. Oddaja in razpošiljanje surovega masla. Gospodarski pomen mlekarških zadrug. — Pouk se pojasnjuje s praktičnim razkazovanjem. — Tečaj je namenjen našim gospodarjem in gospodinjam in je želeli, da se ga udeležijo mnogoštevilno tudi naše gospodinje in kmetiska dekleta. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se prihlasi po dopisnici ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu. Oddaljenim udeležencem plača ravnateljstvo stroške za pot in za hrano.

Kletarski tečaji. Pri državni vzorini kleti v Rudolfovem so se vršili tekom te zime štiri trodnevni kletarski tečaji, katere je obiskalo 80 posestnikov ne samo iz Kranjskega, ampak tudi iz sosednih dežel. Vseh tečajev je bilo doslej v desetih letih 23 in vseh udeležencev že 360. To priča, da so prišli naši vinogradniki, vinski trgovci in gostilničarji sami do spoznanja, da tudi v tej stroki na dosedaj običajen mnogokrat celo na vraže spominjajoč, zastarel način ne pridemo do cilja, marveč da je treba spoznati pravo, znanstveno podlago vsega ravnanja z vinom in moštom, kar nas uči umno kletarstvo.

I. ljubljansko konsumno društvo. Na Svečnico se je vršil v »Slovenski krščansko-socialni zvezi« občni zbor »I. ljubljanskega delavskega konsumnega društva«. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da je v pretečenem letu društvu pristopilo 177 novih članov. Na Gličah pri Ljubljani kupilo je društvo hišo za 25.000 K ter jo priredilo v prtiličju za prodajalno. Viška prodajalna dobro uspeva, kajti takoj v pričetku se je prodalo v nji po 8000 K na mesec v

gotovini. Skupen društven denarni promet znaša 381.142 K. Čisti dobiček pretečenega leta pa 15.000 K. Somišljenikom društvo najtopleje priporočamo,

Gorenjske novice

Iz tržiškega okraja.

g Smrt nekdanjega kaplana tržiškega. V Ljubljani so pokopali v ponedeljek 31. jan. veleč. gosp. kanonika Antona Fettich-Frankheima. Pokojni gospod so nastopili svojo prvo službo pred 30 leti kot kaplan v Trziču. Stari Tržičani se še dobro spominjajo nekdanjega g. kaplana. Mrtvaški zvonček pri sv. Andreju v trgu je naznanjal njihovo smrt. Naj počivajo v miru!

g Iz preiskovalnega zapora so izpustili pred tedni lovca barona Borna, o katerem se je trdilo, da je ustrelil na Begunjski nekega mladeniča iz Begunj in mu odrezal glavo. Menda ni nikakih dokazov dobiti, zato so ga izpustili. Nekaj skrivnostnega je pa vendar smrt dotičnega fanta.

g Pri Sv. Ani bodo baje že letos zopet otvorili rudokop. Več rovov bo treba prenoviti, ker je delo v jami počivalo že skoro devet let.

g Živahno življenje se je pričelo v Katol. izobraževalnem društvu sv. Jožefa. Vsak večer se zbirajo društveniki v svojih prostorih. V ponedeljek se vrše izkušnje za igro, v torek predavanja in petje, v sredo cerkveno petje, v četrtek tamburanje, v soboto telovadba. Ob nedeljah je odprta bogata društvena knjižnica.

Iz ljubljanske okolice.

Moste. V krajni šolski svet za šentpetersko šolo »na polju« sta bila zopet izvoljena prejšnja odbornika Anton Kugovnik iz Vodmata 13, in Franc Plevnik iz Tomačevega.

Tomačevo. Kmečko-delavsko izobraževalno društvo, katero so lansko leto 28. februarja hoteli ustanoviti socialni demokratje, a smo ga jim vzeli iz rok, se je razšlo, ker se je za celo šentpetersko Posavje ustanovilo Katol. slovensko izobraževalno društvo.

Šmartno. Pustno nedeljo smo imeli zadnjikrat doma duhovno opravilo. Ta čas, odkar je bila služba božja v naši cerkvi, smo dobro porabili. Kmečka zveza je priredila več podučnih predavanj, na katerih so govorili gg. Legvar, dr. Lampe in Dimnik. Tudi za Katol. izobraž. društvo se je vse pripravilo, in je sedaj tudi to društvo ustanovljeno.

Hrušica. V Katol. slov. izobraževalnem društvu bo v nedeljo 13. popoldne ob 4. uri začetek poduka v petju. Društveniki iz Bizovika, Hrušice in Štepanje vasi pridite! Prihodnjo nedeljo 20. februarja pa bo popoldne ob 4. uri predavanje in upisovanje

novih članov. Oboje bo v salonu pri gosp. Korbarju.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Slov. k. s. izobraževalna društva kamniškega okraja, pozor! V odbor kamniškega okrožja izobraževalnih društev so bili izvoljeni sledeči gospodje: predsednik Fr. Rihar, župnik v Mekinjah; podpredsednik Fr. Šubelj, trgovec v Kamniku; tajnik dr. Gvido Rant; blagajnik Stercin, posestnik v Komendi. Odbor povabi vsa izobraževalna društva kamniškega okraja, naj vsako teh odpošlje vsaj po dva zastopnika k važnemu posvetovanju, ki se bo vršilo dne 20. svečana t. l. ob 5. uri popoldne v župnišću v Mekinjah (po končani okrožni seji Orlov kamniškega okrožja). Obojno posvetovanje — izobraž. društev in Orlov — se je zato strnilo, da za nekatere ne bo potreba dvojnih potov in se obojno obenem napravi. Želimo pa, da se udeleže posvetovanja izobraž. društev — če le mogoče — predstavniki ali tajniki ali pa vsaj bolj agilni člani društev, da bo uspeh povoljnejši; za nekatera društva bodo gotovo lahko vrli Orli prevzeli zastopstvo za društveno posvetovanje. Naj društveni odbori pravočasno ukredujejo potrebno, da se vabilu odzovejo; naj pač nobeno ne izostane. Spored posvetovanja se bo dostavil še posebej vsakemu zgoraj označenih društev. Za odbor: Fr. Rihar, t. č. predsednik kamniškega okrožja k. s. izobraževalnih društev.

g V spomin vrlega moža. Vzoren župan je bil Jožef Košir iz Žej. Rojen je bil dne 11. marca leta 1834., ter je bil leta 1873., ko je dotedanji župan Matej Markič odstopil za župana občine Naklo-Podbrezje izvoljen, kateri je načeloval celih 36 let, noter do svoje smrti dne 17. januarja t. l. Bil je mož, ki je imel redke vrline. Govoril je le malo pa jedrnato, bil je srčen in miren ter vernega duha. Oskrhoval je sam brez pisarja vse posle občinskega urada. Pri ljudeh je bil zelo v čisljih. Še zadnji dan življenja, ko je imel pljučnico, je pregledoval občinske račune, kar mu je gotovo smrt pospešilo. On ni sicer dobil odlike od svetne oblasti; upajmo pa, da mu je mili Bog podelil krono pravice, kajti bil je ranjki zvest v izpolnjevanju svojih dolžnosti kot družinski oče, hišni gospodar in vzoren župan, ki mu ne bo lahko dobiti vrednega naslednika na županskem stolu. Naj v miru počiva!

g Surov umor v preddvorski fari se je izvršil v nedeljo, dne 23. januarja zvečer od 10. do 11. ure v znani gostilni pri Petru v Tupalčah. Zaklan je bil Miha Pirc, brat umrlega kaplana Pirc, po domače Kodranov iz Velosevega, od 20-letnega Povšnarjevega sina v Preddvoru nad Kranjem. Plesali so in pili fantje v navedeni gostilni ter so se nazadnje med seboj sporekli. Po kratkih besedah je potegnil Povšnarjev nož in ga zasadil Pircu naravnost v vrat ter mu prerezal glavno žilo. Pirc je stekel

v kuhinjo in zaklical: »Zaklan sem« ter v par minutah izdihnil svojo dušo. Poklicani orožniki so prijeli zločinca, ki je v začetku dejanje tajil, a ga potem priznal. Tupalčki fantje so šli prosit njegovega gospodarja Ajdovca, naj jim dá konja, da popeljejo njegovega hlapca v mrtvašnico. Dasi ima on šest konj, jim je odbil prošnjo. Fantom potem družega ni kazalo, kakor da so ga sami, brez konja peljali v mrtvašnico. Položen je bil na operacijsko mizo, kakor kaka zaklana žival. Fantje so bili jako razburjeni vsled tega dogodilja. Šele v ponedeljek zvečer, ko so prišli olševski fantje pokropit svojega sovrstnika, so mu le-ti sklenili roke in mu dali v roke križ ter zmolili rožni venec in litanije za njegovo dušo. — Ali bi ne bil mogel gospodar Ajdovec sprejeti svojega zvestega hlapca v hišo, da bi tam ležal na mrtvaškem odru? Ljudje so bili jako ogorčeni nad takim početjem. — Tu imate fantje vzgled, kam pripelje jeza in surovost mladega človeka. Dva mladeniča, ki sta komaj začela živeti, sta sedaj spravljena, recimo za vedno na tem svetu. Prvi, ki je moral umreti, ne da bi bil pripravljen za večnost in drugi se bo moral v ječi za svoj zločin pokoriti. Toda kazen njegova na tem svetu bode kmalu prestana, kaj bo pa potem, ko bode moral dajati odgovor za sebe in za svojo žrtev? Fantje, krotite svojo jezo in premislite vsak korak, ki ga storite v svojem življenju. Nesrečnik pa bodi priporočen v blag spomin in v molitve. — Mladenič.

g Iz Skarušine. Tu je umrl 28. januarja gospod učitelj M. Žebre. Storil je marsikaj za olepšavo nove šole. Njegovo politično delovanje pa ni bilo srečno. Bil je popolnoma v službi liberalnih mogočnejšev. Bog mu bodi milostljiv sodnik!

g Iz Bukovice. Ta je pa lepa! Tudi v naši soseski smo dobili nekateri vabilo od liberalne zveze slovenskih zadrug, naj bi mleko vozili v skaruško mlekarno. Gospod Rožman, vaš podpis na vabilu je sumljiv! Ko še niste bili v liberalni službi, ste se lepše podpisovali! Sedaj pa samo nekaj čačk! Ali mislite, da smo pozabili, kako nam je svoje čase načelstvo mlekarne pretilo s sodiščem, z utrganjem deležev, pustilo nas zmerjati z backi? Kaj ne, zdaj smo pa zopet dobri? Večje neumnosti ni mogla narediti skaruška mlekarna, kakor da je liberalni zvezi naročila tisto rujavo vabilo. Zdaj vemo še bolje, da se je ustanovila skaruška mlekarna v prvi vrsti za ljubljanske liberalce, v drugi vrsti šele za kmeta. Ali ni razpošiljala po občini cele kupe liberalnih listov? Ali nismo videli pri zadnjih deložniborskih volitvah na mlekarni neki papir, ki je priporočal socialnodemokratske kandidate? Pa tudi to pove-mo, da so naša dekleta prepametna, da bi hodila v to mlekarno. Pa tudi mi smo prepametni, da bi z mlekom podpirali liberalno zvezo, ki nima ne doma in ne na Dunaju kredita. Slabo znamenje, če vas hvali taka zveza. Saj vemo,

da vrana vrani oči ne izkljuje. Le naročite še v Ljubljani »rožmarinovega olja«, a nas ne bo omehčalo, če tudi plačate za vsak liter mleka eno krono! Saj kadar bo treba kaj novega v mlekarni ali sčasoma zidati novo poslopje, boste komaj po 8 vinarjev ga plačevali! — Vsi, ki smo vabila prejeli.

Iz špitališča. Pri nas se je vršila dne 16. prosinca 1910 volitev krajnega šolskega sveta. Predsednikom je izvoljen gosp. Simon Učakar, posestnik iz Bele, vrli pristaš S. L. S. in neustrašen nabiratelj in agitator Domoljubov. Veliko naročnikov je dobil letos, ki bi se brez njegove agitacije ne bili naročili. Zatorej vsa čast mu. Bog ga živi! Nekaj je bilo slišati, da se snuje pri nas prepotrebno »Izobraževalno društvo«, a žalibog da je vse zaspalo. Ne strašite se, le na noge fantje in moške!

Breznica. V nedeljo, dne 13. februarja popoldne ob 4. uri bode tukajšnje izobraževalno društvo priredilo zopet nekoliko zabave. Č. g. Janko Mlakar bo nadaljeval svoje predavanje o spiritizmu. Govoril bo zlasti o prikazovanju duhov. Tvarina bo gotovo zelo zanimiva. Tudi se bo uprizorila še neigrana A. Medvedova igra »Stari in mladi«. Pridite torej dne 13. februarja zopet na Breznico!

g Iz Žabnice. Zvezdo repatico z velikanskim navpik stoječim repom smo tudi pri nas videli 23. m. m. zvečer nekako ob 6. uri. Bila je v bližini svetle Venere na desni in je kmalu zašla za gore. — 8. junija bomo imeli sv. birmo. — Šola je dobila 500 K podpore od deželnega odbora. — I. postno nedeljo popoldne ob 3. uri priredi naše izobraževalno društvo zopet gledališko predstavo. Vprizorili se bosta dve igri: 1. »Jezičnost in ošabnost«, šaljiva otroška igra v štirih prizorih in 2. »Dve materici«, igrokaz s petjem v štirih dejanjih. Pridite mnogobrojno! kliče odbor. Nikomur ne bo žal, ki se bo udeležil. Vstopnina bo itak nizka kot vedno.

g Kmetijsko društvo v Šmarci se lepo razvija. V minulem letu je pristopilo 29 članov, prometa ima 50.500 K, čistega dobička 370 K, rezervni zaklad znaša 960 K. Društvo je že danes na veliko korist članom (in nečlanom). Vino oddaja članom po 24 kr., v minulem letu ga je še celo po 16 in 18 kr. liter oddajalo, dočim ga gostilničarji točijo po 40 kr., moko prodaja dva kraljarja ceneje kot drugi mokaarji, kar je boljše in cenejše, sol pa 11 kr. itd. Oklenite se društva še tisti, ki še niste člani, potem bode ljudstvo še veliko več koristi imelo od njega. Znamenito je, da režijski stroški znašajo samo 369 K celo leto in poslovdaja dela popolnoma brezplačno. Mlekarna ima 119 tisoč kron prometa, šteje 113 članov ter plačuje v minulem letu mleko po 3% 11 vin., 35% po 12 vin., 4% po 13 vin. in 5% po 14 vin., poleg tega plača še vsakemu članu za 100 litrov prinešene mлека v mlekarno po 50 vin. za donašanje, kar je tudi v precejšno ko-

rist članom. Za izdelovanje surovega masla so to izredno visoke cene.

g V Strohlinu nad Kranjem zopet ena žrtev alkohola. Nedavno je umrl F. Č. vsled onemoglosti. In kaj je vzrok tej onemoglosti? Smemo trditi, da alkohol! Strohlinjci, pomislite kam lahko v par letih zabredete, ko vam je v domači vasi na razpolago žganje. Ne pustite vendar, da bi se začeli časi, kot so bili v Strohlinu svoje dni, ko je bila žrtev alkohola za žrtvijo. Proč z žganjem!

Dolenjske novice

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Jurjevice. Zoper naše občinske volitve se je vložil ugovor, ker volivni fimeniki niso bili prav izpostavljeni. Ako bodo razpisane nove volitve — in to upamo — potem možje: skupaj držimo in ne dajmo se po nikomur za nos voditi! Rus je pred volitvami rekel, da bi tudi za dva milijona ne maral več župan biti; ko je pa v drugem razredu zlezel skozi, so se ga pa kar naenkrat polotile stare skomine! Možje, odrasli smo in se od liberalcev ne damo več komandirati!

d Od Fare pri Kostelu. Menda ga ni tako pozabljenega kraja, kakor je naš. Ko beremo v »Domoljubu«, kako se drugod vse giblje, nas kar žalost prešine. Imamo sicer posojilnico, katera vrlo deluje pod spretnim vodstvom č. g. župnika. To prekorišno napravo znamo ceniti v polni meri. Toda mi bi radi še kaj več! Zato prosimo naše poslance, da bi se tudi na nas ozrli in včasih prišli k nam pogledat in preiskat naše potrebe. Jako potreben n. pr. bi bil za nas kmetijski tečaj, ki bi povzdignil našo živinorejo in sadjarstvo. Ali bi ne bilo prav, če bi se nas nekoliko spomnila tudi »Kmečka zveza za kočevski okraj«? Ker smo tako oddaljeni »od sveta«, smo pomoči tem bolj potrebni!

d Iz Štrekljevca. Dne 16. prosinca t. l. imela je kmetijska podružnica na Štrekljencu občni zbor. Načelnik gosp. M. Drganc otvoril je sejo. Razmotrivalo se je glede kmetijstva v raznih stvareh. Med drugim se je sklenilo pri občnem zboru, da se naroči »Filter«, kateri bi precejal vina na dan okoli 50 hektolitrov in sicer ker se vino ne čisti in že sedaj kvari. Ker pa je podružnična blagajna brez gmotnih sredstev, a ljudje večinoma ubožni, sklenilo se je pri seji naprositi visoki deželni odbor in c. kr. kmetijsko družbo za izdatno podporo. Pri seji se je tudi sklenilo naročiti »trokar« in teležji napajalnik, koji naj bi bil v korist našemu kmetu, kateri se hoče baviti z umno živinorejo.

d Z Gregorskih višav. Preteklo leto je bilo tako zdravo, da smo imeli samo devet mrličev. Več kot pol leta se ni oglasila smrt pri nas. Toliko časa ni še pustila Gregorce pri miru, odkar ob-

stoji njihova duhovnja, in tega je že čez 120 let. Letos se je pa oglasila že prvi mesec in nam na en dan ugrabila dva ugledna moža. V torek, dne 25. januarja, je po polnoči umrl Anton Marolt, ključar podružnice sv. Urha pri Maršičih. Ker ni imel otrok, prodal je pred par leti svoje posestvo in je zdaj zapustil svoje premoženje sorodnikom, toda tudi mnogo daroval v dobre namene. Zavodom sv. Stanislava poslal je 1000 kron, nakar so mu presvetli knezoškof podelili višjepastirski blagoslov in so takoj dan po prejemu velikodušnega daru opravili zanj sveto mašo. 500 kron je daroval domači Marijini družbi, ki mu ta lepi dar povračuje z mnogimi molitvami in drugimi pobožnimi opravi. Tudi za šolsko zastavo, ki se bo napravila letos ob priliki 50-letnice, je poklonil 100 kron. Le škoda, da je bil dan pogreba tako visok sneg, da se pogreb ni mogel vršiti tako, kakor je zaslužil blagi pokojnik. — Isti dan v jutro pa je nagloma izdihnil 82-letni Jakob Adamič z Gašpinovega. Bil je mož-veljak še izza časa graščinskega gospodstva, celih 65 let je bil gospodar, mnogoletni ključar župne cerkve. Leta 1870 se je po njegovem trudu in skrbi napravil lepo doneči veliki zvon. — Njegov tovariš v ključarstvu Franc Marolt, 75letni Korenov oče, pa leži tudi sedaj v smrtnih težavah in ni nika-kega upanja na okrevanje. Najprej ključarje hoče pokositi koščena žena.

d V Tržišču bi imeli ljubljanski liberalci radi Ciril-Methodovo podružnico. Pa ne bo nič! Naše verno ljudstvo noče imeti z liberalnimi napravami ničesar skupaj. — Roditeljski sestanek smo tudi imeli v nedeljo, 16. t. m. Zdravnik Hočevar je poljudno predaval o otroških boleznih, g. nadučitelj pa o »potovanju okoli sveta« s pomočjo skioptikona. Ena slika ni bila primer- na, sicer je pa bilo ljudstvo zadovoljno.

d Z Gore pri Sodražici. Odkar smo dobili novega župnika, ki izborna dela na cerkvenem polju, se je tudi naše društveno življenje začelo obračati na bolje. Na Sv. Štefana dan nas je imenovani gospod povabil v župnišče na razgovor, ali bi bilo umestno, da se tudi pri nas ustanovi izobraževalno društvo, kakršno ima do malega že slednja župnija. Skoro soglasno — nekaj izjem se dobi povsod — smo se izrekli, da si kaj takega le želimo in da smo mu hvaležni, ker je pripravljen tudi na izobraževalnem polju za nas kaj storiti. Pretečeno nedeljo smo imeli že ustanovni shod, na katerem se je sešlo do 50 mož in mladeničev, za naše razmere res veliko število. Ker so se za društvo zavzeli tudi g. župan in vsi boljši posestniki in njihovi sinovi, je njegov procvit zagotovljen. Tudi Gora se probuja!

Vače. Ljudska hranilnica ima ba-je blizu 64 tisoč kron prometa v januarju. Lep napredek! — Smrtna kosa je pokosila 20. januarja odločnega pristaša S. L. S., okrajnega slugo Franceta Laufar, 24. pret. m. pa v Strmci vdovo Ivano Majdič, veliko dobrotnico

revežev. N. v m. p.! — Tudi pri nas je 17. pret. m. pobrala napredna noč s cerkvenih vrat vabilo na Mohorjevo knjige in s kaplanije vabilo na kmetijski tečaj v Šmartnem. — Ves napredni gozd je začel v zalajal, ker je »Domoljub« v 4. številki podrezal v skrito sokolsko gnezdo. Dopisnika niso in ne bodo izvohali. Zato nam obetajo, da se bodo po časopisih izkašljali. Naj se le! Nas burja s Krasa ne bo vzela! Kdo pa je tisti učitelj Blagajna? Človek, ki kot gad zagrizeno sika. Nismo še z njim poravnali starih računov. Mari ni on zanesel najhujše strankarstvo in razpor med nas? Dokler mi spimo, seje on ljuliko. Njegov najbližnji sosed g. M. ga pač ne pozna, če misli, da se je poboljšal. Je že prav, da je neki »Domoljubov« dopisnik omenil pri nas potrebo izobraževalnega društva. Kaj pa še ni učitelj Blagajna pri nas ustanavljal? Gasilno društvo, pevsko društvo, godbo na pihala itd.; vse samo iz strankarskega namena. Kaj je danes z njegovimi društvi? Nič! Sedaj oblači rdečo sokolsko srajco. »Špage« mu pa manjka, zato je vzdignil veliko »fehtarijo«. V petek 7. jan. je šel prosjačit v Litijo. Doli imajo v petek berači svoj dan. Beračem zapirajo pred nosom vrata, njemu jih niso, dobil je nekaj kronic. Z Ilašem sta razposlala celo kopo beraških listkov našim rojakom v Ameriko in na Vestfalsko že začel kom adventa. V rokah imamo dokaz od ondod s prav uničevalnimi pripombami. Pod varstvom teme je na Novoga leta dan ob 6. uri zvečer priredili veselico v korist svojim skovirjem in netopirjem. Navzoča je bila polna peč šolarjev. Ali šolska postava dovoljuje šolarjem obisk gostilne? O ciganih, ki so vršili sredi januarja nekaj večerov, važno nalogo na Vačah, za danes še molčimo. Le iz teme na dan! Ne skrivajte se v šolske sobe, dragi sokolčki, da Vas vsaj enkrat vidimo, kaki so ti »naši ljudi«! — Nevesekdo.

d Iz Ambrusa. Zanimanje za novo železnico raste. Povsod se gibljejo, samo tukajšnje županstvo spi. So ljudje, ki so prepričani, da so sedaj drugi časi kot so bili nekdaj. A kljub temu tišče nazaj v stare čase. To se vidi pri naročanju časopisov. Nekaterim se zdi škoda denarja zanje. Možje, gospodarji! Pomnite dobro pregovor: »Kdor ne napreduje, nazaduje!« Napredovali pa ne boste, če ne boste brali dobrih knjig in časopisov!

d Janče. Nekemu tukajšnjemu posestniku so pripeljali vozniki živo apno iz Kamnika do Grešnika v Sostrem. Ker vozniki radi hudih zametov niso mogli ponj, so ga ondi pogasili in zmetali v jamo. Apna je bilo 1217 kg, ki je veljalo z vožnjo vred 41 K 37 vin. Kdor ga želi za isto ceno kupiti, naj se oglasi pri g. Lipahu, p. d. Grešniku v Sostrem.

d Iz Rakitnice pri Ribnici. V tukajšnji trgovini se je pred kratkim zgodilo, da se je »gospa« prodajalka jako nedostojno izrazila o svetih rečeh. Za

danes samo opozorimo na to trgovino; ako se še kdaj kaj podobnega zgodi, bomo drugače govorili!

d Iz Dobropolj. Pretečeno leto meseca listopada so vložila tu tri županstva, oziroma krajni šolski sveti prošnje na c. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, da bi se na dobropoljski šest-razredni ljudski šoli poldnevni pouk porazdelil, in sicer tako, da bi hodili otroci višjih razredov dopoldne, nižjih pa popoldne. Ta prošnja je utemeljena v tem, da je boljše, če hodijo mali in večji otroci ločeni v šolo, in pa da bi bilo s tem starišem jako ustrezno, ker bi ne bili vsi otroci hkrati zdoma in bi se lahko doma bolj porabili. Težko čakamo ugodne rešitve te prošnje.

d Iz št. Lovrenca ob Temenici. Slovenski Narod in Slovenski dom sta prinesla od nas poročilo o bolezni in smrti Piškovega Petra, na katero moram odgovoriti, da bodo povsod vedeli, kako se resnica poroča. Slovenski Narod je pod zaglavjem »Duhovnik, ki ne privoščil ubožcu ne obhajala, ne maše«, poročal, da je bil župnik teden pred smrtjo pri bolniku in sam videl, da se ubožcu bliža zadnja ura, pa ga ni hotel priti obhajati. Vse le zato, ker je bil Peter revež. Na dan pogreba ni hotel čakati z mašo. Pri pogrebu se ni hotel nobeden pogrebnirov odkriti. — Slovenski dom pa pravi, da je bil župnik dopoldne klican in je šele popoldne prišel. Trdi tudi, da je župnik rekel, da je duša še dve uri po smrti v telesu. — Resnica je pa, da je prišla dekla Antona Saje iz Žabjeka 18. januarja t. l. dopoldne pred 10. uro k župniku v šolo povedat, da je Peter bolan, ker ga je zima stresla. Bolnik je bil že lani previden. Ker je dekla sama menila, da ne bo tako hudo, je rekel župnik, da pride ob enajstih. Precej po šoli ob enajstih je šel župnik k bolniku in ga spovedal. Na zunanje ni bil videti slab. Zmenil sem se z gospodinjo Marijo Saje, da ga pridem drugo jutro obhajati. »Če bo pa slabši, me precej pokličite!« sem ji rekel pri slovesu. Ker ni bilo nobenega sporočila, sem šel obhajati drugo jutro po maši. Ko sem bil oddaljen še kake štiri minute, prihiti eden s poročilom: »Hitite, slabo mu je.« Pospešil sem pot kolikor mogoče. Ko pridem do hiše, pravijo domači: »Ravnokar je izdihnil.« Dejal sem ga vendar v sveto olje, ker zdravniki uče, da je lahko še življenje v človeku nad dve uri, če se tudi na zunanje več ne kaže. To sem tudi ljudem povedal. Bolnik je ravno pred smrtjo šel še sam iz postelje po hiši in v vežo. Ko je prišel nazaj, je precej padel. Skoro gotovo ga je zadela srčna kap. — Zaradi pogreba je prišla gospodinja k meni in zmenila sva se, da ga gotovo prinesejo ob četrtna osem. Isto sva se drugi dan dogovorila z gospodarjem, ki je prišel za krstnega botra. V petek sem čakal pogrebcev, pa jih ni bilo. Zaradi šole sem moral mašo začeti. Prišli so ob osmih s povzdigovanju. Moški niso hoteli v cerkev, temveč med mašo vpili okoli

cerkve in motili mašnika in vernike. Res je pa, da se niso hoteli med pokopanjem pogrebci odkriti, na kar jih je župnik mirno opozoril na nedostojnost. Nato so se odkrili, toda po pogrebu začeli na novo vpiti. — Št. Lovrenc, dne 6. februarja 1910. — Anton Oblak, župnik.

V Škocijanu pri Turjaku imajo novo cerkev, ki je bila pred tremi leti sezidana in je letos že plačana. Za cerkev se je nabralo miloščine okoli 30.000 K. Veliko so pripomogli farani z vožnjo in ko so hodili na tlako k hiši Gospodovi. Ko je bil ves dolg za cerkev poplačan v velikolaški posojilnici, so se veselo oglasili škocijanski zvonovi, topiči so zagrmeli in naši mladi godci igrali vesele marše. — Hvala Bogu — čast vrlim Škocijancem.

Notranjske novice

Vipavske novice.

n Umrl je dne 2. februarja visokorodni g. grof Karel Lanthieri à Paratiko v gradu Strassoldo na Furlanskem, kjer je bival od predlanskega božiča. Pokojni g. grof je bil rojen dne 5. novembra 1839. Imel je obširna posestva v Vipavi in na Goriškem. Bil je blag mož, usmiljen do revežev in bolnikov in radodaren do skrajnosti. Vipavci so ga zelo pogrešali, ko je vsled intrig laži-prijateljev zapustil domači kraj in šel k svojemu prijatelju grofu Strassoldu čakati smrti. Svoji bližnji okolici je večkrat potožil: Nehvaležnost je plačilo sveta. G. grof je bil svoj čas deželni poslanec kranjski iz skupine veleposestva. Neminkljivih zaslug za razvoj vinogradništva in sploh kmetijstva si je pridobil s tem, da je kranjski deželi prepustil graščino Slap, da je tam otvorila kmetijsko šolo. Podpiral je dobrodelne naprave in bil jako naklonjen tudi naši izobraževalni organizaciji. Udeležil se je bil »Zvezine« prireditve v Logu pri Vipavi dne 6. septembra 1908 in veselice na Slapu, ki se je vršila par tednov pozneje. Kmalu nato se je prehladil in ni več popolnoma okreval. Pri volitvah je podpiral našo S. L. S. in je s svojim možatim nastopom izredno pripomogel, da so liberalci na Slapu pri zadnjih občinskih volitvah tudi v I. razredu pogoreli. Z g. grofom lega v grob zadnji moški potomec starodavnega rodu Lanthieri. Edina hči grofica Klementina je poročena z baronom Levetzom v Gorici. Vipavski grad, ki hrani dragoceno knjižnico, veliko galerijo slik in bogato zbirko starega denarja in orožja, je ostal prazen. Truplo pokojnega g. grofa so dne 4. februarja 1910 prepeljali v Vipavo in v domači grajski kapeli položili na mrtvaški oder, prihodnji dan ob 10. uri dopoldne pa so ga ob veliki udeležbi ljudstva iz Vipave in okolice položili

v rodbinsko rakev k zadnjemu počitku. Slajni pogreb je oskrbel pogrebni zavod »Concordia« iz Gorice, spreved pa je vodil domači g. dekan v spremstvu dveh gg. duhovnikov. Počivaj v miru blagi mož!

n Zlata poroka. Dne 2. februarja sta obhajala v župni cerkvi v Vipavi, obdana od svojih otrok in vnukov, zlato poroko g. Janez Dekleva in gošpa Ivana Dekleva roj. Premrl. »Ženin« bo dopolnil dne 16. decembra t. l. 90 let, »nevesta« pa bo imela čez tri mesece 68 let. Oba sta še čila in zdrava. Obe ma kličemo: Še mnogo let do demantne poroke!

n Občinske volitve na Erzeltu so razveljavljene, kakor je bilo že naprej pričakovati. Te volitve so se vršile še lani po pristnem liberalnem receptu. Župan Trčelj je samo liberalcem naznanil, da razpisuje občinske volitve, klerikalcem zanje tako ni treba vedeti, jih vsaj zraven ne bo. In volitve so se res vršile brez klerikalcev. Umevno je, da so liberalci slavno zmagali in zmago slavili po »Slov. Domu« in z javnim plesom, tako da so še šolarji in šolarice prinesli drugi dan v šolo groznega mačka. Liberalcem mora biti tako vse dovoljeno, na Erzeltu se smejo celo šolski otroci udeležiti javnega plesa, ki traja celo noč. In to ob navzočnosti g. učitelja! G. Trčelj bo moral volitve še enkrat oznaniti in to pot tudi klerikalcem. Vi poštene Erzeltci pa pokažite pri prihodnjih volitvah, da nikakor nečete, da bi vam rezal občinski kruh kak Trčelj ali njegovi pristaši. Z možmi, ki hočejo svoje občane za volilno privico naravnost oslepiti, morate korenito obračunati. Liberalcem ni nikdar zaupati!

Zlati jubilej na Gočah! 14. februarja 1910 — to je v ponedeljek — bosta obhajala na Gočah 50letnico, odkar sta poročena, spoštovana roditelja g. župana Ferjančiča. Dobri Bog naj Vaju ohrani še dolgo srečnih let tu na zemlji in potem naj Vaju vzame k sebi v rajsko nebasa, kjer bosta prejela obilno plačilo za ves trud, katerega sta imela v svojem življenju. Bog Vama daj obilo sreče! Bog Vaju živi!

Idrijske novice.

n Sneg smo dobili v Idriji v taki obilici, kakor ga nismo pričakovali. Sveta Neža nam ga je začela sejati in padal je že v soboto, nedeljo in ponedeljek. V Idriji je bil visok nad 1 meter, na gorah okrog pa ga je padlo nad pol drugi meter. Tri dni smo bili zakopani pred vsem svetom, ker ni mogla nobena pošta priti v Idrijo, ne odtod iti dalje. Ko bi bil naš bližnji sosedi Italijan pripravljen, pa bi bil nas lahko zajel brez vsakega truda in prelivanja krvi. Torej, železnico nam dajte, da ne bomo tako silno oddaljeni od svetovne prometne zveze!

Snežen plaz. Dne 25. januarja sta šla dva mladeniča iz Spodnje Idrije proti domu; ko prideta pred strm

hrb, se utrga v daljavi 200 metrov nad njima sneženi plaz, kateremu se ni bilo mogoče izogniti. Zgrabi ju ter ju odnese blizu 100 metrov daleč v dolino. Razen malih poškodb na hrbtu in na rokalah ni bilo hujšega.

Kaj pa z železnico? Upanje imamo, da se bo vojaška gosposka za njo potegnila, ako se druga ne bo. Kakor smo izvedeli, je železnična zadeva v dobrem tiru in je upanje, da bo v nekaj letih pripihal lukamatija preko naših gora. Smo res v jako kritičnem položaju, ker v 12. urah lahko po Idriji in okolici mrgoli italijanskih vojakov, če se le na to denejo. Imeli smo Benečane že v 16. stoletju za gospodarje tukaj in da se njihovim naslednikom, sedanjim Italijanom, tudi sline cede po naših lepih gorah in Idriji, je brezdvomno, posebno radi bogatega rudnika. Odtod bi imeli lahek prehod proti Ljubljani in Vipavski dolini. Italijanskih gospodarjev pa Slovenci prav nič ne maramo.

n Realko v Ljubljano! Našo preje mestno, sedaj pa državno realko bi radi spravili v Ljubljano. Dr. Triller in Eger sta že nekaj o tej stvari namigavala. Rečemo to-le: Dr. Triller naj v zrak spušča svoje trilerje po Ljubljani in dr. Eger pa naj skrbi za potrebe svojih volivcev v Kočevju. Oba pa naj pustita idrijsko realko prav pri miru, ker nista dala niti »feniga« za njo! Ali mislite, da je naša realka mlada mačka, da jo boste po vaši volji prenašali sem in tja? Kdo pa bo povrnil Idriji ogromne dolgove, menimo, da tega omenjena gospoda ne bosta storila? Idrijska občina se je ravno radi realke tako zakopala v dolgove, da jih bo še rod za nami plačeval in sedaj naj se pa realka kar premesti v Ljubljano! Mi pa zahtevamo odločno enkrat za vselej, da realka ostane v Idriji in tudi zahtevamo, da se izpopolni v realno gimnazijo najsibodi že tega ali onega tipa, tako da bodo našim abiturijentom odprte visoke šole vseh strok. Gospodje liberalci roke proč od idrijske realke, ki vas prav nič ne briga!

Iz raznih krajev Notranjske.

n Z Blok. Bloški liberalci so postali zadnji čas zelo živahni. Seveda ne v zidanju, ampak podiranju. Vidi se, da so še zelo majhni in otročji. Mislijo, da nas bodo uničili s pačenjem imen in smešenjem. Kako se motijo! Če nimate drugega orožja, bo slaba za vas. Naši fantje in dekleta se vam smejejo. Ker so mladi, so tudi predrzni in domišljivi. Poslanca Drobniča kličejo na odgovor v »Slov. Domu« radi dalmatinskih železnic! Sedaj, ko se nam obeta transverzalna železnica, ki nas najkrajšim potom zveže z Reko in Trstom, roji tem ljudem po glavi dalmatinska železnica. Upamo, da se g. poslanec ne bo toliko ponižal, da bi jim odgovarjal. On je odgovoren svojim volilcem, ne liberalcem.

Iz raznih krajev

Goriško. Srednje šolstvo. Kričeče razmere so v Gorici, kar se tiče latinskih šol. Po našem prepričanju so šole radi ljudstva in morajo biti tudi v istem jeziku, kakor je materni jezik učencev. Če bi sodili po goriški srednji šoli, potem bi morali misliti, da je Gorica izključno nemško mesto. V Gorici prebivajo Slovenci in Italijani, v latinskih šolah pa je učni jezik le nemški. Lani je bilo 585 dijakov na gimnaziji, med temi je bilo le 35 Nemcev. Zaradi 35 Nemcev mora tedaj 550 dijakov zanemarjati svoj materni jezik. Če pa pogledamo, odkod so ti Nemci, vidimo, da niti eden izmed njih ni doma na Goriškem. — Liberalni župan. »Novi čas« poroča, da je bil aretiran župan občine Gojače na Vipavskem, ker je na sokolskem plesu v Črničah dne 23. prosinca zabodel nekega drugega liberalca. Lep župan, Sokol sme biti ponosen nanj! — V Biljah so pri občinskih volitvah zmagali liberalci v družbi z agrarci. Vidi se, da v boju zoper S. L. S. vedno edini ostanejo liberalci in agrarci. — Nesreče radi snega. Na Goriškem se je vsled snežnih zametov zgodilo več nesreč. Na Ruti se je nekemu kmetu v hlevu podrla vsled snežene teže streha; s težavo so rešili živino. Hujša nesreča se je zgodila na Pretočnu zadnji hiši proti Benečiji. Hotel je narediti gaz k vodnjaku, kar se utrga nad njim plaz, ga vzame sabo ter vali okrog 100 metrov nizdoli. Ko je žena videla, je pričela klicati na pomoč sosede, ki so s težavo prišli do kraja nesreče, a že prepozno, ker je nesrečnej že izdihnil. — Gabrije pri Rubijah. Baron Rubijah daruje vsako leto najstarejšemu možu v občini iz svojega 50 kron. Letos je zadela ta čast liberalnega veleposestnika Jožefa Pavletiča. Reveži so upali, da Pavletič svojo razdeli med nje, a so se zmotili, spravl jo je sam.

Trst in Istra. Strašen zločin. Frančiška Leban, od moža ločena, in njen ljubimec Jožef Gašperin iz Sestljana pri Trstu sta obdolžena, da sta pred štirimi leti enega otroka sežgala in leto pozneje enega utopila. Orožniki v Nabrežini so nabrali toliko obtežilnega materiala, da so potem izvršili aretacijo Lebanove in Gašperina. Vendar je stvar jako dvomljiva. Širijo se vesti, da sta obdolženca žrtev kakega hudobnega maščevalca. — Ulico XX. septembra v Trstu je ministrstvo prepovedalo in potrdilo sklep namestništva. Mestni svet se hoče pritožiti na upravno sodišče. Omenimo, da se 20. september tiče dogodka, ko so Italijani papežu vzeli Rim. — Tržaškega župana a socialisti hudo napadajo, ker se je udeležil blagoslovljenja jezuitske cerkve. Župan se je opravičil, da je bila to njegova dolžnost, da izkaže

spoštovanje do vladarske hiše, ker je bila tam navzoča tudi nadvojvodinja Marija Valerija. Pravijo, da bodo socialisti to stvar spravili v mestni svet, ker se je leta 1906 sklenilo, da bo deželni zbor delal na to, da se ne bodo ustanovili jezuitje v Trstu. — Sitnost je imelo politično društvo »Edinost« pri sestavi odbora, ker nihče dosedanjih voditeljev noče sprejeti predsedniškega mesta. Tudi drugi odborniki so jadikovali, da so z delom preobloženi in da se pri sestavi novega odbora ne bi na nje reflektiralo. Končno so vendarle skrpali nekaj skupaj. Pravijo, da se z »mladimi« nič dobro ne razumejo. Potrpljenja pač je treba imeti, ker »mladi« so začeli na drugo stran barko voziti. — Narodno delavsko organizacijo so ustanovili Italijani v Trstu po vzoru dr. Mandiča. Odborniki so sami Mazzinijanci. Pravijo, da bo dobra za kake demonstracije, za drugega nič. — Nova bojna ladja. V kratkem spuste v morje novo vojno ladjo z imenom »Zrinyi«, ki je podobna vojni ladji »Radecky«.

Za kratek čas

Iz otročjih ust. »Kam pa tako bežiš, Zaneček?« — »Domov, da me mati natepe!« — »Pa zato tako hitiš, da boš tepen?« — »Kajpak, če pozneje pridem, bo že oče doma — in potem me bo on!«

Dobro ga je dal. Zdravnik strežaju, ki je že dostikrat šel nekega bolnika tirjat, ne da bi kaj dobil: »Torej le z ramami zmaguje, kadar prideš z računom?« — Strežaj: »Da — in pravi, da ste vi ravno tako delali, ko ste ga hodili zdraviti!«

Eno ali drugo. »Kaj menite, zakaj ima krčmar Jaka tako rdeč nos?« — »On povsod pravi, da mu je pred leti zmrznil!« — »Hm, to je morala biti prav mrzla zima ali pa — prav gorka jesen!«

Kaj naj

sedaj pijem, ko mi je zdravnik pojasnil, da je bobova kava škodljiva mojemu zdravju?

Odgovor:

Kathreiner Kneipp-sladno kavo, katera ima vsled posebnega pripravljalnega načina duh in okus bobove kave, je redilna in vrhtega poceni. Ni boljšega zajutрка za mlado in staro.

Vaše zdravje

dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo, Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačijo, Vaše spanje postane zdravo, Vaša dobra počutnost se zopet vrne, ako uporabljate pristni Feller-jev fluid s z. »Elsafluid«. Dvanajstletnica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko).

2840

ČEBELARSTVO.

Čebelarska podružnica na Krki na Dolenjskem ima občni zbor v nedeljo, dne 13. t. m. ob pol 4. uri popoldne v gostilni »Magovac«. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarkega društva iz Ljubljane.

Izvid gospe baronice dr. Gabriele Possanner

Dunaj.

Gospodu J. Serravallo

Trst.

S posebnim veseljem Vam poročam na Vaše vprašanje, da mi je Vaš izdelek Serravallo-kina-vino z železom pri lastni uporabi, kakor pri mnogih mojih bolnicah služil z najboljšim uspehom in si pridržujem isto tudi v bodoče uporabljati v pripravnih slučajih.

Dunaj, 15. oktobra 1907.

Dr. G. Possanner.

Opozorjamo na današnji oglaševalski trgovine s semeni Sever & Urbanič v Ljubljani, Marijin trg. Zanesljiva, dobro idoča ura. Nič ne naredi človeka bolj nevoljnega, kot nezanesljiva ura, katera stane imejitelja vedno zadosti nevolje in tudi denarja. To si pa lahko vsak prihrani, kateri si kupi pristno uro od tvrdke Böhnel, Dunaj IV. Več v oglašju.

Ako Vaši mali hujšajo

dajte jim SCOTT-ovo emulzijo in z veseljem boste zapazili takojšnjo spreobrnitev k boljšemu ter poznejši krepki razvoj in novo življenje.

Že marsikateremu

majhnemu ljubljencu, glede katerega imajo stariši še malo upanja, je prinesla Scott-ova emulzija zaželjeno rešitev.

2614

Scott-ova emulzija

je vzor-emulzija-vzorna glede čistosti svojih sestavin, lahke prebave in posebne redilne moči.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.

Dobiva se v vseh lekarnah!

Pristna le s to znamko - ribcem - kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

Naši čitatelji se bodo gotovo radi seznanili z občeznanim domačim sredstvom »Scottovo emulzijo«, ki daleč preseza ribje olje ne le po učinku, ampak tudi po prijetnem vonju in dobrem okusu. Otroci uživajo »Scottovo emulzijo« s posebnim veseljem. Dobi se v vseh lekarnah.

Kašljajoče osebe opozorjamo na oglaš o Thymomel scillae, to je preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Esenca za želodec.

izdelek iz Avguburga pri J. G. Klesow. Izborna preizkušnja, tek vzbujajoče in prebavo pospeši, sredstvo. Brez recepta v vseh lekarnah v steklenicah po K 1 20 in K 2 40. Svarilo: Zahtevajte izrecno ime Klesow! Zaloga: Ljubljana lekarna pri zlat. jeleni, pri zlatem orlu; Celje: lek. pri Mariji Pom.; Maribor: lekarnari Mariji Pomagaj. 3690 12 1

All ste že dobili fonograf zastoj?

Da povsod vpeljem svoje izborne najnovejše valjarje, imenovane »Goldhart«, sem se odločil, da razdelim 2500 fonografov. Zahtevajte prospekt, obenem vpošljite 10 vinarov znamko in lahko prejmete pojasnilo, kako lahko dobite zastoj in colnine prosto krasen koncertni fonograf. I. fonografski uvoz Löwin

DUNAJ VI., Gumpendorferstrasse 111/55.

176 6-1

Železniški

Dobl se le pri moji tvrdki.

uradniki in uslužbeni kupijo radi zanesljivega teka le moje registr.

Adler-Roskopf

patent nikel remont uro s sidro s pozlačenim izbornim regul. kolesjem, tekočim v kamnih K 7. Iste s sekund. v asalcem 8 K. Za vanjo uro 3 letno pismeno jamstvo. Nikak riziko! Zaman devoljena ali denar nazaj! Pošljite po povzetju prva tovarna ur

Jan Konrad

c. in kr. dvorni založnik Brūx št. 2087. (Češko.) Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franko.

Pljučne bolezni

oslovski kašelj, katara, influenco, škrofuloza zdravijo mnogi zdravniki s

SIROLIN „ROCHE“

Zahtevajte izrecno v vseh lekarnah SIROLIN izvirni zavoj »Roché« po 4 K steklenico in zavrnite manjvredne ponaredbe. (Zdravniški predpis.) SIROLIN »Roché« je na mnogih klinikah za pljučne bolezni v stalni rabi.

Sirolin brošure H II zastoj in poštne 75 prosto od

F. Hoffmann - La Roche & Co., Dunaj III/1, Neulinggasse 11.

Tržne cene

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 8. februarja 1910.

Cena	Cena		Cena	Cena	
	K	v		K	v
Doželni pridelki:					
Pšenica	28	60	Zliva, meso		
Rž	18	—	živa vaga:		
Ajda	16	—	Goveda pitana	70	—
Ječmen	16	—	Teleta teška	104	—
Oves	16	60	Teleta mala	100	—
Proso belo	19	—	Prasici	130	—
Proso rumeno	17	—	Koštruni	104	—
Koruzna stara	18	—	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova	14	60	Maslo kuhano		
Leča	26	—	od K 200— do	270	—
Grah	—	—	Maslo surovo od	—	—
Laneno seme	36	—	K 200— do	270	—
Gratiča	24	—	Slanina sveža	—	—
Domača detelja	140	—	(šep)	180	—
Gorenjska repa	144	—	Slanina prekajena	190	—
Pizol Ribničar	24	60	lena	191	—
Pizol Prepeličar	31	—	Mast svinjska	100	—
Pizol Mandalon	28	—	Loj	6	—
Cebula	18	—	Jajca 100 kom	—	—
Krompir	4	80	Pisanci	—	—
Zelje veže	—	—	Golobi	—	—
Zelje kislo brez	6	—	Raca	—	—
soda	—	—	Gos	—	—
Repa sveža	—	—	Kolonijalno blago		
Repa kisla brez	—	—	na debelo		
soda	7	—	Riž Rangon od	—	—
Brinje	20	—	K 20— do	32	—
Kumna	40	—	Kava Santos od	—	—
Oreh	100	—	K 104— do	210	—
Gobe suhe	16	—	Sladkor	51	—
Jačica	6	—	Petrolej	28	50
Zelod	5	50			
Smrekovi storži	9	—			
Seno	7	—			
Slama	5	50			
Stelja					

Harmonij na dva spremena, ameriškega sistema se precej dober, primeren za kakega učenca, ali za kako društvo se zelo po nizki ceni proda. - Tudi zunanost je prav lična. Naslov pove iz prijaznosti uprava lista.

Hiša se prodaja

v Sv. Jakobu ob Savi pri farni cerkvi, pripravna za obrt ali vpokojenca. Hiša ima več sob, 2 kuhinji, 3 kleti, potem hlev, svinjak kolnico itd., vse v dobrem stanju. Cena nizka. Plača se lahko v 5 ali 10 letih. Kupnino pove Anton Vilar, Dolenji Logatec 60. 325 3-1

Varuje naj se

vsako rano pred okuženjem in pokrije isto z antiseptično obvezo.

Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlažno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7-— pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga 2960 20-1

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj lekarna »Pri črnem orlu« Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Trgovina s semeni na debelo in drobno

Sever & Urbanič

v Ljubljani, Marijin trg

(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogo 327

zanesljivih semen

kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemško deteljo, rudečo deteljo, velikansko krmilno peso, korenje za krmo, vsakovrstna travna semena, mešanice za suho in mokro zemljo, semenski oves Ligovo, zelenjadna in cvetlična semena na vago in v vrečah po 10 in 20 vinarjev, pristno gorenjsko repo, čebulček, rusko laneno seme, rafijsko liče, cepilni vosek, drevesni karbolinej itd.

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastoj.

Brázay Francovo žganje

lažja bolečine pri revmatizmu, protinu, glavobolu (migreni), ischiji, trganju v udih, utrdi meso in mišice, ojači živce in krepki kožo, odstrani izpadanje las in vsako tvoritev luskin. Dobi se povsod v zelenih varstveno zavarovanih steklenicah po K 2— in 1'20. Zahtevajte izrecno „Brázay Francovo žganje“ in odvrnite vsa ponarejanja!

306

Išče se krepak, nad 15 let star 320
vajenec za strojarsko obrt
poštenih staršev. Učna doba 3 leta. Hrana, stanov.
prosto. Dobi perilo in vso obleko. Sprejem takoj.

Nakupil sem od pogo-
rele tovarne celo zalo-
go nekoliko skvarjenih

Redka prilika! najnovejših vzorcev, na katerih je opaziti docela neznatne, komaj vidne madeže od vode in jih pošiljam 4 komade za 10 K po pouzelnju. Odeje so primerne za vsako boljše gospodinjstvo za pokrivanje postelj in oseb ter so zelo tople in mehke. Odeje so nad 180 cm dolge in 135 cm široke. Pri naročbi naj se blagovoli označiti: 4 komade težkih flanelovih odej za 10 K.

OTON BEKERA, odsluženi c. kr. nadzornik finančne straže, PACHOD, (ČEŠKO). 332 1—1

MNOGO DENARJA

prihrani tisti, ki o potrebi vporabnih reči in daril vseh vrst

ZAITEVA

moj glavni cenik s 8000 slikami, katerega pošljem

VSAKOMUR

zastonj in franko.

C. in kr. dvorni založnik

JAN KONRAD

v Brúxu št. 998. (Češko).

Točaji za trgovsko vedo

Frid. Mešter, lastnik po vsej Evropi znane, bivše trgovske akademije Lipsko. 12 učiteljev. Prospekti zastonj. 307

KO ISCETE

dobro zanesljivo tvrdo za vporabne reči in darila vseh vrst, potem zahtevajte takoj z dopisnico moj bogato ilustrovan glavni cenik s 3000 slikami od c. in kr. dvornega založnika

JAN KONRADA

v Brúxu št. 998. (Češko).

Puške!

Lancaster . . . od K 26—
Flaubertpuška . . . 8-50
Pištola . . . 2—
Samokres . . . 5—

Poprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870

F. Dušek, Opočno 123, Češko.

Denar

prihrani tisti, ki o potrebi vporabnih reči in daril vseh vrst zahteva moj glavni cenik s 3000 slikami, katerega

— dobi —

vsak zastonj in poštne prosto in v katerem najde

— vsak —

kaj primernega. — C. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad,
Brúx št. 998 (Češko).

POZOR!

Podpisani naznanjam

otvoritev svoje nove gostilne

„pri Kolodvoru“ na postaji Mokronog-Bistrica (sentjanške železnice). — Razpolagam s prenočišči, vožnjami, hlevom, tehniko za živino itd. Zagotavljajoč točno in solidno postrežbo se najljubše priporočam

Anton Zajc.

Posteljno vlago

odstrani zameteno takoj! Sloviti priznanja in pohvale. Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata naznačiti. Knjižico pošlje zastonj:

Zavod „Sanitas“
842 Vethurg P 350 Bavarsko

10 K vsak dan.

Zastopniki se sprejemajo povsod. Pošljite svoj naslov na tvrdo **JAKOB KÖNIG, DUNAJ VII/3., 140 Postamt 63.**

Čas je

da zahtevate za bližnji Božič moj bogato ilustriran glavni cenik s 8000 slikami, vporabnih reči in daril z dopisnico zastonj in poštne prosto. — C. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad

v Brúxu št. 998 (Češko).

Posestvo s hišo

Naslov pove uprava „Domoljuba“.

in vsem gospodarskim poslopjem, ki je v zelo dobrem stanu, se takoj proda za ceno 20.000 kron. 328 1—1

vožnja s 2927/07

Cunard Line

Bližnji odhod iz domače luke

Trata: Saxonia 23./2., Pannonia 1./3., Carpathia 6./3. 1910.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), dne 26./2., 19./3., 9./4., 7./5., 28./5., 18./6. 1910. Mauretania 19./2., 12./3., 2./4., 30./4., 21./5., 11./6. 1910.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 180— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

Pri oslovskem kašlju

in pri hudem kašlju sploh je po zdravni. predpisih za otroke in odrasle preizkušeno kot dragoceno in učinkujoče sredstvo

Thymomel Scillae.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika! 1 steklenica K 2-20. Po pošti franko proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. i. kr. dvor. dobavitelja

Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

